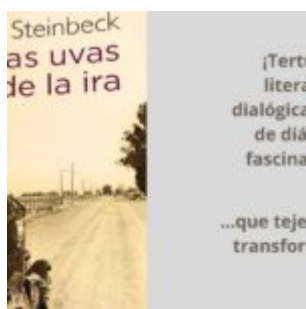

El raïm de la ira, o com intervenim davant els conflictes

written by Begoña Flos | 14 de March de 2024

La novel·la *El raïm de la ira* va ser distingida amb el premi Pulitzer al 1940 i el seu autor John Steinbeck va ser guardonat amb el premi Nobel de Literatura dos anys després. Aquesta excel·lent obra literària conta el drama que va viure la família Joad, junt a altres milers de famílies durant la Gran Depressió, quan es veuen obligats a abandonar les seues terres a Oklahoma cap a Califòrnia amb l'esperança de trobar feina.

Un dels temes transversals que tracta aquesta magnífica i esquinçadora història de supervivència és la resolució dels conflictes, ja que aquests apareixen contínuament dintre i fora del nucli familiar. Diverses situacions violentes i d'abús es succeeixen al llarg de l'obra perpetrades per diversos personatges, entre ells Tom Joad, el protagonista, o els ajudants del xèrif. Totes aquestes situacions es resolen amb violència i acaben creant problemes a la família. Però els Joad s'estableixen durant un temps en uns campaments del govern anomenats "*weedpatch*", campaments nets on les persones són tractades dignament, on existeix una cultura col·laborativa, on es té en compte l'opinió de la comunitat que hi viu i on els conflictes s'intenten resoldre de forma dialògica i pacífica.

Una de les situacions d'agressió que ocorre dins del campament és protagonitzada per Ruthie, la filla menor dels Joad. La nena arriba amb la seua família als campaments i va a fer una ullada amb el seu germà. Al final de la filera de tendes veu un terreny aplanat on un grup d'infants està jugant al croquet. Ruthie es dirigeix cap als menuts i els pregunta si poden jugar. Una de les nenes li contesta: "Podeu jugar la propera partida". A Ruthie no li sembla bé la resposta, entra a la pista i espenta, pega i pilla el mall a la nena. Després d'aquesta situació violenta, el grup de nens i nenes van deixant els seus malls al terra i van sortint de la pista. La canalla la mira de fora del terreny de joc i ella els crida i els amenaça perquè entren a jugar. Finalment, Ruthie, desesperada, tira el mall i fuig plorant. Una dona, que havia estat observant l'escena, els diu: "quan torne la nena i vulga portar-se bé deixeu-la jugar".

Aquesta escena podria succeir en aquells centres on l'alumnat s'uneix en clubs de valents violència zero i els seus membres es comprometen a fer front a la violència sense haver de fer ús d'ella. A més, no jutjaran l'agressor sinó la seva conducta, tornant a comptar amb ell o ella quan aquesta canviï.

Steinbeck ens mostra una manera comunitària d'intervenir davant els conflictes. En els "*weedpatch*" es realitzen assemblees i comitès que requereixen la participació de tots i totes. La solidaritat entre els membres de la comunitat també es fa evident en moltes de les situacions explicades per l'autor. I, com s'observa en la escena descrita, aquests enclavaments es converteixen en espais segurs on es garanteix una millor convivència entre els seus habitants. Els assentaments del govern amb aquesta forma democràtica i respectuosa de gestionar-se ajuden la família Joad a mantenir l'esperança en un món més just. Del

mateix mode, els centres educatius que decideixen aplicar un model comunitari, com és el [model dialògic de prevenció i resolució de conflictes](#), poden transformar en una realitat l'esperança en una millor convivència en les seues institucions.